

виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України від 28 вересня 2011 р., [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua/control/ru>

2. Закон України « Про рахункову палату України » : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua

3. Про затвердження Положення про Державну фінансову інспекцію України : Указ Президента України від 23 квітня 2011 року № 499. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua

4. Про судоустрій і статус суддів : Закон України [прийнятий 7 липня 2010 р. ; за станом на 04. 08.2010] // К. : ПАЛИВОДА А. В., 2010. – 172 с.



Крот Юлія

к.е.н., доцент

Бразілій Наталія

к.е.н., доцент

Черкаський державний технологічний університет

м. Черкаси

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ, ПРОВЕДЕННЯ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ В СИСТЕМІ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ

Упродовж останніх десяти років в Україні склалася певна правова база, що стала основою для здійснення контрольньо-ревізійної та експертно-аналітичної діяльності в державному секторі.

Відповідно до Указу Президента України від 9 грудня 2010 р. № 1085 «Про оптимізацію центральних органів виконавчої влади», в усіх центральних органах виконавчої влади було створено підрозділи внутрішнього аудиту або введено посаду внутрішнього аудитора.

На виконання ст. 26 Бюджетного кодексу України від 08.07.2010 № 2456-VI [5], Концепції розвитку державного внутрішнього фінансового контролю та Плану заходів з її реалізації Кабінетом Міністрів України затверджено постанову від 28.09.2011 № 1001 "Деякі питання утворення структурних підрозділів внутрішнього аудиту та проведення такого аудиту в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади, їх територіальних органах та бюджетних установах, які належать до сфери управління міністерств, інших центральних органів виконавчої влади" (далі – постанова № 1001) [7].

Проте реалізація базових положень нормативно-правових актів, що регулюють питання організаційно-правового забезпечення аудиторської діяльності, на практиці утруднена через найрізноманітніші причини, зокрема, результативність аудиту значною мірою залежить від рівня його методичної забезпеченості, наявності регламентів дій аудиторів на стадії планування,

здійснення й надання результатів аудиту.

Крім того, існує низка типових проблемних питань, про які підрозділи внутрішнього аудиту повідомляють у своїх звітах, зокрема: відсутність нормативних документів, що регулюють питання взаємодії підрозділів внутрішнього аудиту з юридичними службами; сприйняття внутрішніх аудиторів підконтрольними суб'єктами як ревізорів, що ускладнює проведення внутрішнього аудиту; відсутність внутрішніх аудиторів із належною фаховою підготовкою у визначеній сфері; нерегульованість порядку одержання документів, необхідних для виконання завдань, передбачених стандартами та процедурами аудиту від інших осіб.

Теоретичні й практичні аспекти організаційно-правового забезпечення внутрішнього контролю та аудиту в державному секторі висвітлені в наукових працях багатьох українських вчених, зокрема: О. Ф. Андрійко, Т. Я. Каменської, Н. І. Петренко, О. В. Філозопа, Н. І. Верхоглядової та інших вчених. Зарубіжні вчені також приділяли увагу питанням внутрішнього аудиту в державному секторі. Але існуючі наукові розробки не враховують особливостей внутрішнього аудиту в органах виконавчої влади.

У найзагальнішому вигляді аудит – це процес отримання й оцінки (контролю) об'єктивних даних, за допомогою якого визначається рівень їхньої відповідності нормативно закріпленим критеріям, нормам і стандартам. Аудит включає збір, оцінку інформації, фактів, що стосуються діяльності організації, а також підготовку висновку на основі встановлених критеріїв.

Враховуючи напрям бюджетної реформи у бік персоналізації за витрачанням бюджетних коштів, на практиці складається ситуація, що одержувачі державних коштів передусім стурбовані їх цільовим використанням, тобто має місце посилення уваги за цільовим використанням коштів за відсутності можливості оцінки ефективності їх витрачання.

З метою усунення такого перекосу багатьма ученими, фахівцями пропонується впровадження внутрішнього аудиту, який визначається як процес, пов'язаний з оцінкою результативності і економічності використання бюджетних ресурсів, з визначенням рівня досягнення мети за рахунок державних коштів при реалізації заходів бюджетної політики, державних проектів і програм.

Внутрішній аудит застосовує послідовний та систематизований підхід до оцінки і підвищення ефективності процесів корпоративного управління, контролю та управління ризиками.

В органах виконавчої влади головна мета аудиту - це визначення достовірності фінансової звітності, а також контроль за дотриманням органом виконавчої влади певних законів, стандартів і норм.

Відповідно до п. 1.1. Глави 1 Розділу III Стандартів внутрішнього аудиту підрозділи внутрішнього аудиту можуть проводити аудити за такими напрямками [9]:

- аудит ефективності;
- фінансовий аудит;
- аудит відповідності.

Офіційним документом за результатами внутрішнього аудиту має бути

аудиторський звіт – документ, складений за результатами внутрішнього аудиту, який містить відомості про хід внутрішнього аудиту, стан системи внутрішнього контролю, аудиторський висновок. До аудиторського звіту додаються рекомендації щодо удосконалення діяльності установи залежно від характеру виявлених проблем.

Аудиторський звіт складається із вступної, аналітичної та підсумкової частин.

У вступній частині зазначаються такі дані: напрям внутрішнього аудиту, плановий чи позаплановий внутрішній аудит; цілі внутрішнього аудиту; підстава для проведення внутрішнього аудиту із зазначенням реквізитів розпорядчого документа; посади, прізвища, імена і по батькові членів аудиторської групи та дати їх участі у проведенні внутрішнього аудиту (або посада, прізвище, ім'я і по батькові керівника аудиторської групи з посиланням на додаток – список членів аудиторської групи з відповідною інформацією); резюме (стислий виклад основних висновків та рекомендацій); опис об'єкта внутрішнього аудиту; дати початку і закінчення проведення внутрішнього аудиту; період, за який проводиться внутрішній аудит.

В аналітичній частині зазначаються результати внутрішнього аудиту в розрізі кожного програмного питання із зазначенням використаних працівником підрозділу внутрішнього аудиту методів, прийомів та процедур.

Підсумкова частина включає аудиторський висновок, а саме який вид висновку надається - безумовно позитивний, умовно-позитивний, негативний (див. стандарти внутрішнього аудиту).

Список використаних джерел

1. Указ Президента України від 09.12.2010 № 1085 «Про оптимізацію центральних органів виконавчої влади» // Офіційний вісник України офіційне видання. – 2010. – № 94. – С. 33–34.
2. Андрійко О. Ф. Державний контроль в Україні: організаційно-правові засади / О. Ф. Андрійко. – Київ: Наукова думка, 2004. – 304 с.
3. Філозоп О. В. Правова основа організації внутрішнього аудиту в Україні / Н. І. Петренко, О. В. Філозоп // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Міжнародний збірник наукових праць / Серія: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. Вип. 1 (16). / Відп. ред. д.е.н., проф. Ф. Ф. Бутинець. – Житомир: ЖДТУ, 2010. – 380 с. – С. 219–228.
4. Верхоглядова Н. І. Розвиток внутрішнього аудиту [Текст] / Н. І. Верхоглядова, І. В. Олініченко // Економіка і регіон : наук. вісник ПНТУ ім. Ю. Кондратюка. – 2009. – № 1. – С. 136–139.
5. Бюджетний Кодекс України № 2542-III від 21.06.2001 р. // Український інвестиційний журнал. – 2001. – № 4. – С. 3–38.
6. Концепція розвитку державного внутрішнього фінансового контролю на період до 2017 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.05.2005 № 158-р (із змінами від 22.10.2008 № 1347-р та від 23.12.2009 № 1601-р) // Офіційний вісник України. – 2005. – № 22. – С. 1224.
7. Деякі питання утворення структурних підрозділів внутрішнього аудиту та проведення такого аудиту в міністерствах, інших центральних органах

виконавчої влади, їх територіальних органах та бюджетних установах, які належать до сфери управління міністерств, інших центральних органів виконавчої влади : Постанова Кабінету міністрів України від 28 вересня 2011 р. № 1001 : за станом на 15 листопада 2013 р. // Офіційний вісник України. – 2011. – № 75. – С. 2799.

8. Кодекс етики працівників підрозділу внутрішнього аудиту, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 29 вересня 2011 р. : за станом на 15 листопада 2013 р. // Офіційний вісник України. – 2011. – № 83. – С. 3037.

9. Стандарти внутрішнього аудиту, затверджені Наказом Міністерства фінансів України від 04.10.2011 № 1247 : за станом на 15 листопада 2013 р. // Офіційний вісник України. – 2011. – № 85. – С. 3131.



Михальчишина Лариса

к.е.н., доцент

Рішан Тетяна

студентка

Вінницький національний аграрний університет

м. Вінниця

МЕТОДИКА СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЕКСПЕРТИЗИ: ПІДХОДИ ДО ПОНЯТТЯ

Судово-бухгалтерська експертиза встановлює фактичні обставини конкретної справи, тобто спрямована на встановлення або спростування наявності порушення. Відповідно до Закону України «Про судову експертизу» від 25.02.94 р. № 4038-ХІІ, судова експертиза – це дослідження експертом на основі спеціальних знань матеріальних об'єктів, явищ і процесів, які містять інформацію про обставини справи, що перебуває у провадженні органів дізнання, досудового та судового слідства [1].

Судово-бухгалтерська експертиза у сучасній експертології відноситься до класу судової документалістики і ґрунтується на дослідженні слідів відображення і закономірності утворення в документах інформації щодо господарської та фінансово-економічної діяльності підприємств і організацій.

Дослідженню методичних проблем судово-бухгалтерської експертизи приділяється велика увага з боку вчених економічного та юридичного профілю. Серед них можна назвати: М. Ласкіна, С.П. Фортинського, А.М. Ромашова, П.Я. Грешнікова, Г.А. Атанесяна, С.С. Остроумова, В.Г. Танасевича, в останні роки активно займаються вищевказаними проблемами: М.Ф. Базась, М.Т. Білуха, Ф.Ф. Бутинець, Т.М. Дмитрієнко, С.Г. Чаадаєв, М.І. Камлик, В.М. Шарманська та ін. Однак слід відмітити, що у науковців та практиків існують різні підходи щодо сутності поняття методики судово-бухгалтерської експертизи.